

ROTTERDAMSCHER COURANT.

VRIJDAG 19 SEPTEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 17 september.

De Charitatie-demonstratie van gisteren wordt als eene mislukte poging tot het verwekken van geestdrift onder de bevolking aangemerkt. De aanslagers toch alleen hieven een groot gejuich voor den heer John Brant aan, maar de duizende toeschouwers, die zich overigens wel niet oprroep, maar toch zeer wanordelijk gedroegen, door geen gehoor te geven aan het verzoek van den heer Jones, om een kring te vormen, binnen welken de hoofdpersonen staan zouden, namen aan dat gejuich weinig deel.

Het Comité der houders van Spaansche schuldbrieven tracht een gehoor bij den nieuwen Ambassadeur van koningin Isabella II te verwerven, ten einde hem met hunne grieven bekend te maken. Ook spreekt men van eene vergadering, eerstdaags door de houders van schuldbrieven van Centraal Amerika te houden, met het doel om te beraadslagen wat ten opzichte der schuldvorderingen op Nicaragua, San Salvador en Honduras verrigt moet worden.

In het kristallen paleis te Sydenham is onlangs eene nieuwe galerij voor de voortbrengselen der Belgische beeldhouwkunst geopend, in welke bereids een aantal kunstwerken van den beroemden Geefs opgenomen is.

Gisteren is aan ongeveer 2300 soldaten, zeesoldaten en matrozen, die onlangs uit de Krim teruggekeerd en tot nadere order te Portsmouth gekantonneerd zijn, door de aanzienlijkste en eenige andere inwoners dier zeehaven een prachtig banket aangeboden, in eene opzettelijk tot dat doel in het kamp van Grosvenor opgeslagen zaal, die 200 gekost heeft.

Het bureau van buitenlandsche zaken heeft van den zaakgelastigde te Napels eene dépêche ontvangen, waarbij hij kennis geeft van een door den Koning der Beide Siciliën genomen besluit, volgens hetwelk de Belgische koopvaardij-schepen in alle havens van dat Rijk op gelijken voet met de nationale schepen zullen behandeld worden.

PARIS den 17 september.

Reeds den vorigen zondag werd te Saint Esprit, nabij Bayonne, een stierengevecht gehouden en door den Keizer, en de Keizerin van het begin tot het einde bijgewoond. Weldra zal deze bloedige uitspanning op nog grootere schaal herhaald worden.

De heer Serrano heeft gisteren den Keizer te Biarritz eene deputatie uit de Baskiërs voorgesteld, aan welke Z. M. zijnen dank voor de hem gebrachte hulde betuigde. Prins Adalbert van Beieren is met zijne jeugdige gemalin, de infante Amalia, gisteren avond van Biarritz alhier aangekomen.

De heer Fould, de minister van Staat en van het huis des Keizers, is in deze hoofdstad teruggekeerd.

De Minister van openbare werken heeft zich naar Havre begeven, om aldaar verschillende aan zijn oordeel onderworpen plannen te onderzoeken.

Bij de begroeting der inkomsten en uitgaven van de stad Parijs voor het volgend jaar heeft de Prefect der Seine voorgeslagen, voor den toegang tot de Beurs alhier te doen betalen, om daardoor eene nieuwe bate in het leven te roepen, waarvan hij de opbrengst op 300,000 francs in het jaar schat. De Prefect geeft echter niet op, hoeveel hij voor den toegang wil doen betalen en in welke voege hij die gelden wil doen heffen; men denkt echter niet dat de entree hooger dan op 50 centimes zal worden gesteld en ook al werd die op 25 centimes bepaald, dan zou zulks genoegzaam zijn om tal van personen van de Beurs te verwijderen, die zich dagelijks alleen derwaarts begeven om den tijd door te brengen en wier aanwezigheid zeer hinderlijk is. Het plan vindt natuurlijk bij velen tegenkanting en vooral bij den handelstand, die zich gedurende tal van jaren groote offers getroost heeft om den bouw der Beurs te bekostigen.

Aan de eerste mairie dezer hoofdstad ziet men den ondertrouw aangekondigd van Lap-Ling-Tso Tching-Long, handelaar, in de straat Suresne alhier, meerderjarige zoon van Tsei-Tching, overleden, en van Tsoon-Sin, diens weduwe, woonachtig te Ning-Po, met mejufvrouw Lisette Presset, winkelierster alhier.

Het wordt meer en meer waarschijnlijk dat de zaak van Neufchatel op vreedzame wijze ten einde zal worden gebracht en zal worden onderworpen aan het borden der Conferentien, welke nog te Parijs geopend moeten worden voor de regeling der ondergeschikte vraagstukken van den Oosterschen oorlog. In weerwil van de opgewondenheid der hevige Republikeinen schijnt zóowel de Zwitsersche Bondsraad als het kantonaal bewind in Neufchatel te beseffen dat goedertierenheid de beste weg zal zijn om de herhaling der jongste gebeurtenissen voor te komen.

De aanvoeren van granen zijn in de laatste dagen te Marseille minder belangrijk geweest. De graanmarkt aldaar verkeert in eene minder kalme stemming.

De heer Paulin Talbot is uit Tyrol te Verona aangekomen met den algemeenen directeur der Lombardische spoorwegen. Er schijnt sprake te zijn van eene aansluiting van het Italiaansche spoorwegnet aan de Duitse spoorwegen.

De baron von Hubner, de Oostenrijksche gezant, is den 6 dezer te Napels aangekomen; den volgenden dag had hij eene bijeenkomst met den Minister van

buitenlandsche zaken en des morgens van den 9den werd hij met andere diplomaten door den Koning der Beide Siciliën ten gehoor ontvangen en ook aan de Koningin en de overige leden der Koninklijke familie voorgesteld. Men wist hier of de Gezant door Z. M. in een bijzonder gehoor zou worden ontvangen, daar de Koning de gelegenheid wil vermijden van een particulier gesprek met dien diplomaat. — Het verblijf van prins Murat te Aix in Savoye heeft te Napels groote sensatie gemaakt.

Het blijkt thans, dat de in Kabylië onderdrukte opstand uitgestrekte vertakkingen had en van veel gewigt was. De bewoners van Algerië verlangen zeer dat eene expeditie worde ondernomen, daar zij anders voor nieuwe bevoeringen beducht zijn.

Door de stoomboot *Mandre* zijn te Marseille tijdingen aangebragt uit Konstantinopel van den 8 dezer. *Khalik*-affendi was benoemd tot minister-resident van Turkije bij het Grieksche Hof. Bij het verlaten van den Bosphorus zou het eskader van den admiraal Lyons zich deels naar Smyrna, deels naar Athene en deels naar Malta begeven. De Konstantinopelsche dagbladen bevestigden dat de Russen de Bug en Nicolaïeff zouden hebben versterkt, zoodat die niet aan te tasten waren dan van de landzijde. Bij den brand, welke de stad Ghimleh heeft geteisterd, is eene aanzienlijke hoeveelheid koopmanschappen verbrand en zijn duizende families van huiskak beroofd. Bij het naderen van den winter zullen de werkzaamheden tot bepaling der Perzische en Russische grenzen dit jaar niet worden aangevangen.

KEULEN den 17 september.

De hoffeesten te Berlijn, ter gelegenheid des huwelijks van prinses Louise van Pruisen met den groothertog Frederik van Baden, zullen vier dagen duren. De voltrekking van dat huwelijk geschiedt den 20 dezer des avonds, in de Koninklijke slotkapel, door den opperhofprediker dr. Strauss. Daarna wordt cour en gala-maaltijd in de ridderzaal van het slot gehouden, en na den maaltijd een fakkeldans in de witte zaal van dat slot. Zondag, den 18 dezer, der godsdienstige feest, het jongehuwd paar een dejeuner-dinatoire, en des avonds court in de ridderzaal, waar maandag gala-diner gehouden wordt, door eene gala-voorstelling in de opera gevolgd. Dingsdag, eindelijk, geeft de Prins van Pruisen een familie-maaltijd en des avonds heeft een court in de witte zaal plaats.

De Groothertog, die den 15 dezer over Frankfort naar Berlijn is afgereisd, wordt door een talrijk gevolg vergezeld. Intusschen zal de gedenkpenning, die reeds eenige weken geleden, ter gedachtenis aan het hooge huwelijk, in goud, zilver en brons vervaardigd is, eene geheele omwerking moeten ondergaan, aangezien de Vorstelijke Bruidgom daarop nog als Prins-Regent van Baden wordt aangeduid, terwijl hij sedert, zoo als bekend is, den titel van Groothertog heeft aangenomen.

De voorzitter van den Zwitserschen Bondsraad, de heer Martin, heeft eergisteren de Zitting van dien Raad met eene redevoering geopend, in welke hij wegens het in Neufchatel gebeurde zeide: „Ten gevolge eener soort van verrassing heeft de vreemde vlag eenige oogenblikken van het kasteel van Neufchatel gewapperd, maar de Republikeinen aldaar hebben, door op te staan als één eenig man, een nieuw blijk van hunne gehechtheid aan het Bondgenootschap en aan onze instellingen gegeven, en onverwilt het gezag der wet en de schitterende zegenpraal der in 1848 gevestigde orde van zaken hersteld. Het laat zich niet denken dat eenige treurige verwikkeling den toestand zal verargeren; maar, hoe dit wezen moge, de Neufchatelsche Republikeinen mogen, na de bewijzen van vurig vaderlandsliefde die zij gegeven hebben, op onze meest volkomen bijstand staat maken.“ In gelijken geest, maar in nog sterker bewoordingen, heeft de voorzitter van den Staatsraad te Zürich, de heer Duba, zich uitgelaten.

BRUSSEL den 17 september.

Het internationaal Congres voor het armwezen hield heden alhier zijne derde vergadering, welke gedurende geruimen tijd door den Koning en den Hertog van Brabant werd bijgewoond. Bij den aanvang der zitting werd mededeeling gedaan van de ingekomen stukken, waarbij zich een brief bevond van den heer Durosme, raadshier bij het hof van appel te Amiens, daarbij ter beschikking van het Congres stellende eene gouden medaille van 300 francs, welke op zijn voorstel was uitgelooft door het matigheidsgenootschap te Amiens voor het beate geschrift over de onmatigheid, doch welke door de ontbinding van dat genootschap niet toegewezen had kunnen worden.

Na de mededeeling van de ingekomen stukken trad de heer Bertini, lid van de Kamer der Gedeputeerden te Turijn, in eenige beschouwingen over het armwezen in Piemont en over hetgene tot verbetering van het lot der arbeidende klassen aldaar was verrigt.

Vervolgens bragt de heer van den Broeck, uit Hene-gouwen, namens de 1ste sectie verslag uit nopens de levensmiddelen in verband tot den landbouw, waarbij de sectie omtrent de aan haar onderzoek onderworpen punten verklaarde: 1°, dat geheele vrijheid moest worden gelaten omtrent de splitsing der landbouw-eigendommen; 2°, dat niets kon worden gedaan tot behoud der noodige verhouding tusschen het aantal landbouw-arbeiders en de behoeften van den landbouw; 3°, dat lange verhu-

ringen aan denzelfden persoon nuttig zijn, en 4°, dat de uitbreiding der assurance tegen hagelslag, overstromingen, ziekte onder het rundvee enz. aan gevaaren onderhevig is. Dit rapport gaf tot eenige woorden-wisselingen aanleiding, waarna de vergadering zich met het eerste punt van het verslag vereenigde.

Daarop bragt de heer Duvai, uit Parijs, namens de 2de sectie verslag uit nopens geschikte middelen tot voorkoming van buitengewone toename der bevolking en tot voortdurende en geregelde organisatie der landverhuizing; de sectie was van gevoelen: 1°, dat de aanwas der bevolking door geen reglementen moet en kan worden wederhouden; 2°, dat de rampen van het pauperisme, uit overbevolking voortspruitende, op krachtadige hoewel indirecte wijze door de landverhuizing worden verligt; 3°, dat de landverhuizing derhalve vrijgelaten en beschermd moet worden; 4°, dat Regeringen, verenigingen en personen hunne krachten moeten vereenigen, om uit de landverhuizing alle mogelijke voordeelen te trekken, en 5°, dat de instelling eener internationale correspondentie de landverhuizing in haar geheel moet omvatten. Dit rapport lokte eenige tegenspraak uit, daar sommigen de landverhuizing niet te sterk aangemoedigd willen zien, doch ten slotte vereenigde de vergadering zich met het rapport.

De verdere werkzaamheden werden daarop tot morgen uitgesteld.

Laatstleden zondag is in alle kerken van het bisdom Gent een herderlijke brief van den Bisschop betreffende het onderwijs en de opvoeding der jeugd voorgelezen. De Bisschop zegt daarin dat hij in de drie klassen der scholen, de lagere, middelbare en hogere, gevaar voor zijne onderhoorigen ziet. Wat de eersten betreft, het meerderdeel der lagere scholen, die thans in bijna alle gemeenten bestaan, is wel goed, maar in sommige wordt het inprenten der godsdienstige en zedelijke beginselen niet genoeg behartigd, en in niet weinige gemeenten worden de vruchten van het onderwijs door verschillende oorzaken weggenomen. Op de een plaats verzuimen de ouders hunne kinderen ter school te zenden en onder toezigt te houden, elders beletten zij door een slecht voorbeeld de heilrijke werking van het godsdienstig onderrigt. In sommige gemeenten wordt de vrucht van langdurig onderrigt in godsdienst en zedeleer door de instelling van volksfeesten vernield, die voor de jeugd van beider kunne zeer gevaarlijk zijn.

Wat het middelbaar onderwijs betreft, de Bisschop zegt veel moeite gedaan te hebben om zelf goede Latijnsche scholen en andere opvoedingsgestichten daar te stellen of de oprigting daarvan te bevorderen. Zij zijn door de Voorzienigheid bijzonder gezegend en bloeiende; maar nevens deze ziet men andere, waar de godsdienst verbannen is of door lieden zonder eenige roeping of bevoegdheid onderwezen wordt, weshalve er geen waarborg voor de deugdelijkheid van dat onderwijs is, de kinderen zonder juiste kennis van God en hunne pligten opgevoed worden, aan niets gelooven, zich met de gedachte vleijen dat zij na den dood niets te vreezen hebben, en daardoor vatbaar worden om tot de gedrochtelijkste verkeerdheden te vervallen.

Maar vooral vervult weemoed de ziel des Bisschops bij de gedachte aan de hogeschool te Gent, welke hij zegt de bron van onberekenbare ellende geworden te zijn voor de jongelieden die daar komen, zonder nog in de grondige kennis hunner godsdienst vast te staan. Nevens verscheiden door geleerdheid en deugd uitstekende mannen staan daar eenige hooggeleerden, wier leer klaarblijkelijk valsch, slecht, godslasterlijk en ketterisch is. Reeds in september 1852 maakte de Bisschop de pastoors op het wijsgeerig onderrigt van een dier hooggeleerden opmerkzaam en beval de pastoors aan om de geloovigen van hun kerspel te waarschuwen. Nieuwe dwaalleeringen van anderen noopten hem dit jaar de ouders op nieuw te doen waarschuwen en op het oneindig groot gevaar te wijzen dat de jongelieden op de Gentsche hogeschool loopen zouden, zoo lang door zulke hooggeleerden onderrigt in de wijsbegeerte, de geschiedenis en het regt gegeven wordt. Ook heeft hij de zaak ter kennis van den Paus gebragt en van dezen, onder dagteekening van 28 juli 11, een antwoord ontvangen, waarin zijne handelwijze geprezen en hij tot volharding daarin aangemoedigd wordt. De overweging van dezen hooggeleerdsten brief deed hem de behoefte gevoelen om zelf aan de geloovigen te verkondigen dat uiterst zware dwalingen betreffende het geloof en de zedewet aan de Gentsche hogeschool geleerd worden, eenige van welke hij opsomt. De Katholieke en Apostolische Kerk wordt er als eene menscheijke instelling en uitvinding der Romeinsche hoogepriesters voorgesteld. Naar het onderrigt van een dier hooggeleerden zijn die hoogepriesters niets anders geweest dan pitoefenaars van een aangematigd gezag, die het menschedom sif eeuwen lang onderdrukt hebben, zoodat Luther en de overige leiders der Hervorming in de zestiende eeuw gekomen zijn om 's menschen geest van het onteerend juk waaronder die gebukt ging te bevrijden. Een ander hooggeleerd gaat verder, hij ontkent de erfzonde en hare gevolgen. Een derde acht dit nog niet genoeg; hij tast ook den persoon van den Heer in zijne geschriften aan, die door zijne leerlingen gelezen worden, rakelt de dwaalleer van Arius weder op, ontkent dat Jezus God is, beweert dat de apostel

Paulus bejopen is Hem dien titel te geven en dat de Godheid van Jezus eerst in de vierde eeuw erkend is.

De bisschop acht het voldoende op zulke godslasteringen, met zoo diepe onkunde gepaard, opmerkzaam te maken, en te waarschuwen dat men zich niet door diegenen late misleiden die een hersenschimmig onderscheid tusschen het wijsgeerig en godsdienstonderricht maken, eene oude dwaling, reeds door het Concilie van het Lateraan veroordeeld.

Nog maakt de Bisschop opmerkzaam op een nieuw gevaar, waarmede de studerende jongelingschap wordt bedreigd, te weten de vereeniging, die sedert eenigen tijd onder den naam van het Letterkundig Genootschap te Gent bestaat, en waarin een geest heerscht die tegen de godsdienst en tegen de burgermaatschappij gekant is. Het stelt eene bibliotheek vol goddelooze en onzedelijke boeken ter beschikking van hare leden, en houdt zoogenaamde letterkundige bijeenkomsten, waarin lieden die niets gelooven, om hunne revolutionaire begrippen uit hun land verbannen buitenlanders, de verkeerste en voor het geloof en de maatschappelijke orde gevaarlijkste leeringen verkondigen. Andere vereenigingen te Gent zijn, door de dagbladen en tijdschriften welke daar te lezen gegeven worden, voor de jongelieden nagenoeg even gevaarlijk. De herderlijke brief eindigt met de woorden: „Waakt dan, Katholieke ouders, voor uwe kinderen; ziet toe, aan welke handen gij uwen dierbaarsten schat toevertrouwt, en vraagt raad aan uwe herders, wanneer gij eene school voor hen moet kiezen.”

Men acht het mogelijk dat de veroordeeling, nu door de Kerk openlijk tegen de hoogeschool te Gent uitgesproken, ook staatkundige gevolgen hebben zal, en dat de Minister van binnenlandsche zaken, die eenigen tijd geleden in de Wetgevende Kamer den Gentschen hoogleraar *Brasseur* in zijne bescherming nam, of aan den wensch der geestelijkheid zal moeten toegeven, of zelf als Minister aftreden.

Binnenland.

GRAVENHAGE den 18 september.

De commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden van eene lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer gedurende de tegenwoordige Zitting, is heden middag ten vijf ure bij den Koning toegelaten, om zich van hare taak te kwijten.

— Z. K. H. de Prins van Oranje wordt zondag aanstaande van Hoogstdezelfs buitenlandsche reis in de residentie verwacht.

— Naar men verneemt zal de jeugdige Erfgrootheer van Saksen-Weimar-Eisenach, die een geruimen tijd op het groot stedelijk badhuis te Scheveningen de baden heeft gebruikt en ook van daar eenige uitstapjes hier te Lande gedaan heeft, zondag van daar naar Eisenach terugkeeren.

— Bij den Minister van Financien is ontvangen eene som van f 27.50, door een onbekende, tot voldoening van verschuldigd bevonden successieregt, in een coupon en een muntbiljet ingezonden.

— In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel Paulx* afgestapt de heer mr. J. B. baron van *Hugenpote* tot den *Berenclaww*, advocaat-generaal bij het provinciaal gerechtshof in Noordbrabant. Men brengt thans ook deze aankomst in verband met de nog openstaande betrekking van commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant.

— Naar men verneemt zullen er weldra bij het leger eenige bevorderingen plaats hebben.

— Men houdt zich thans bezig met de laatste werkzaamheden aan de Willemskerk te verrigten, zoodat de oplevering van het gebouw door den aannemer op den bepaalden tijd zal kunnen geschieden. Men roemt zeer de netheid en gemakelijkheid van het inwendige der kerk. De predikstoel, door Z. M. geschonken, moet zeer prachtig zijn. Voorts verzekert men, dat er vooreerst des zondags slechts eene godsdienstoefening in die kerk zal plaats hebben, en dat die niet voor de militairen zal bestemd zijn, maar dat deze, even als thans, de dienst in de nieuwe kerk zonden bijwonen.

— Gisteren avond heeft de groote kerkeraad van de Evangelisch-Luthersche gemeente alhier, ten einde te voorzien in de vacature ontstaan door het overlijden van den wel eerw. heer *Reudler*, met algemeene stemmen en tot genoegen der gemeente beroepen tot herder en leeraar den wel eerw. heer J. A. *Schuurman*, predikant te Kampen. Men vleit zich dat de beroepene zijn dienstwerk met november aanstaande zal aanvaarden.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — Zitting van donderdag 18 september.

In deze zitting heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat door de afdelingen benoemd zijn: tot voorzitters, de heeren van *Dam van Isselt*, van *Swinderen*, *Insinger* en *Blankenheym*; — tot ondervoorzitters, de heeren *Abblang van Giessenburg*, van *Nispen van Pansterdam*, *Paspoort van Grijskerke* en *Borski*, — en tot leden der commissie belast met het opstellen van een ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, de heeren *'t Hooft van Benthuizen*, van *Rijckevorsel*, *Insinger* en van *Eysinga*.

De Voorzitter deelt mede, dat de commissie voor het adres reeds met hare taak gereed is en een ontwerp vervaardigd heeft, dat nu ter tafel wordt gebracht. Dat ontwerp is bereid voor de leden gedrukt en wordt ter overweging verzonden aan de afdelingen, die zich onmiddellijk met dat onderzoek zullen bezig houden.

De Voorzitter benoemt tot leden der gemengde commissie voor de stenographie de heeren van *Rijckevorsel*, *'t Hooft van Benthuizen* en *Besch van Drakestein*. Wijders stelt de Voorzitter voor heden middag over te gaan tot de benoeming van twee leden voor de huishoudelijke commissie der Kamer. Dienovereenkomstig wordt besloten. Tot dien tijd wordt de zitting geschorst.

Ten 4 ure wordt de zitting hervat. De commissie, belast met het ontwerpen van een adres in antwoord op de Troonrede, is, naar aanleiding van het gehouden onderzoek in de afdelingen, met haar gewijzigd ontwerp gereed. — Drukken en ronddeelen, zullende de beraadslagingen worden gehouden op aanstaanden zaterdag, des morgens ten elf ure.

Vervolgens wordt overgegaan tot de benoeming van

twee leden voor de huishoudelijke commissie der Kamer. Tot eerste lid wordt gekozen de heer van *Nispen van Pansterdam*, met 25 van de 27 stemmen, en tot tweede lid wordt benoemd de heer van *Beeck Vollenhoven*, mede met 25 van de 27 stemmen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

— Het bovenvermeld ontwerp-adres in antwoord op de Troonrede luidt als volgt:

„SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal acht zich gelukkig bij de opening der tegenwoordige Zitting van Uwe Majesteit te hebben vernomen, dat de betrekkingen met de andere Mogendheden zich voortdurend door welwillendheid en goede gezindheid kenmerken. Wij hopen dat het Vaderland daardoor te meer in de vruchten van den herstelden vrede zal kunnen deelen.

2. Welkom was ons Uwe Koninklijke verzekering, dat de zee- en landmagt met eere aan hare roeping voldoet.

Wij gevoelen met Uwe Majesteit, dat er behoefte bestaat aan onafgebroken zorg voor doelmatige verbetering van het materieel der Marine.

3. Het welzijn van 's Lands Kolonien wekt steeds onze hoogste belangstelling op. Wij verheugen ons dat de rust aldaar niet gestoord werd en dat de toestand dier bezittingen over het algemeen gunstig genoemd mag worden.

Mogen de pogingen, die Uwe Regering tracht aan te wenden, tot voorziening in de rampen, op sommige Moluksche Eilanden geleden, de beoogde leniging te weeg brengen en door de bijzondere liefdadigheid worden ondersteund.

4. Aangenaam is het ons te vernemen, dat de onderhandelingen met het Rijk van Japan reeds tot bevestiging van onze betrekkingen en tot meerdere vrijheid in ons verkeer met dien Staat hebben geleid.

5. Het verheugt ons dat de slavenbevolking in de Westindische Kolonien aan de levendige belangstelling van Uwe Majesteit niet ontgaat, en dat, ook tot voorbereiding eener wenschelijke vrijlating der slaven, hun lot zooveel mogelijk wordt verbeterd.

6. De beschouwing van onzen binnenlandschen toestand geeft veel stof tot erkentelijkheid. Wij verblijden ons in den bloei van handel, scheepvaart, landbouw en nijverheid en in het uitzicht op eenen voordeeligen oogst.

7. Met groote belangstelling hoorden wij Uwe Majesteit gewag maken van de zucht Uwer Regering naar bevordering en aanmoediging van alle werken, die de veiligheid en de welvaart des Lands kunnen verzekeren. Daaronder behoort voorzeker eene versnelde gemeenschap zoowel inwendig als met het Buitenland. Wij zullen elke voorragt daarmede in verband staande onderzoeken, en tot het voortzetten van schulddelging gaarne medewerken.

8. Doordringen van het besef der behoefte aan onderscheidene wettelijke voorzieningen, hebben wij met genoegen van Uwe Majesteit vernomen, dat wetsvoordragten betreffende de politie der spoorwegen en meerdere onderwerpen, de regterlijke inrigting en andere onafgedaan geblevene voorstellen, in den loop dezer Zitting aan onze beraadslagingen zullen worden onderworpen.

Uwe Majesteit zal ons bereid vinden deze wetsontwerpen met de meeste zorg te overwegen.

9. Ook het openbaar onderwijs vordert dringend eene nieuwe wettelijke regeling.

Wij brengen gaarne hulde aan Uwer Majesteits begeerte om, op het voetspoor Uwer Doorluchtige Vaders, de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort tot een voorwerp Uwer bijzondere zorg te stellen.

Wij achten het van groot belang, dat met den meesten ernst overwogen worde, wat tot eene grondwettige, billijke en voor alle bruikbare inrigting van ons volk onderwijs dienstig is.

10. Het is onze levendige wensch, dat het aan Uwe Majesteit gelukke om, sterk door de overtuiging der liefde welke het Nederlandsche Volk U, Sire, en Uw Huis toedraagt, de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart der Natie en haren vooruitgang in al wat goed en regt is, te bevorderen.

Moge het Volk, dat nog onlangs in zoo vele van zijne leden het herinneringsfeest van Nationale eendragt vierde, steeds waar verbroedering zoeken in gehechtheid aan orde en in eerbied voor de wet.

11. De Almachtige God schenke Zijnen besten zegen op het gemeen overleg van Uwe Majesteit en van de Staten-Generaal, tot heil van het dierbaar Vaderland.

ROTTERDAM den 18 september.

De heden alhier, onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester, gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 26 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren van *der Dussen van Beestingh*, *Beelaerts van Blokland*, *Bijl van IJsselmonde*, *Blankenheym*, van *Casteel*, *Hoyneck van Papendrecht*, van *der Kun*, *Mees*, van *Li van Oord*, van *Rijckevorsel* en *J. van Vollenhoven*.

Nadat de notulen der vorige vergadering door den heer Secretaris gelezen en door de Vergadering zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten: 1°, eene afwijzende beschikking op de reclame van den heer *J. F. Hoffman*, tegen zijn aanslag in de plaatselijke directe belasting wegens verhooging van zijne aangifte uit hoofde van de huurwaarde zijner stalling, en 2°, de goedkeuring van de kohieren der plaatselijke directe belasting tot een bedrag van f 121,806.42½. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van hetzelfde collegie de mededeeling, dat de beslissing des Konings op de nog aanhangige ontwerpen van plaatselijke belasting tot aan het einde der maand november is verdaagd. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

3°, van hetzelfde collegie nog de mededeeling, dat Zr. Ms. beslissing omtrent de voordragten wegens de begravenisregten tot het einde des jaars is verdaagd. — Insgelijks voor kennisgeving aangenomen.

4°, van de plaatselijke schoolcommissie bericht van het gehouden vergelijkend examen voor de benoeming van een hoofdonderwijzer voor de eerste stads tusschenschool en mededeeling dat de heer *B. de Regt*, hulponderwijzer

hier ter stede, daarbij de meeste proeven van bekwaamheid heeft gegeven, waarom die heer voor de vacerende betrekking wordt aanbevolen. — Ter visie gelegd, ten einde in de volgende vergadering tot benoeming over te gaan.

5°, van de plaatselijke schoolcommissie het voorstel, om, aangezien het bouwen der school aan den Goudschen Singel is uitgesteld: 1°, de eerste tusschenschool in de Convoosteeg in eene tweede tusschenschool te veranderen en aan het hoofd dier school te plaatsen den heer *J. G. Kuyper*, en 2°, de openbare burgerschool in den Houttuin op te heffen en naar dat lokaal de eerste tusschenschool uit de Convoosteeg over te brengen en den onderwijzer *J. P. Felperlaan* aan het hoofd van die school te plaatsen; kunnende dan later, zoodra de school aan den Goudschen Singel gereed zal zijn, de tweede tusschenschool uit de Convoosteeg derwaarts worden overgebracht. — Ter visie gelegd, om daarop in eene volgende vergadering te beslissen.

6°, van de commissie, belast geweest met het afnemen van het examen der jongelingen, die tot het Erasmiaansch Gymnasium wenschten te worden toegelaten, bericht dat zich op den 29sten ll. 33 jongelingen aan dat examen hadden onderworpen, waarvan 32 waren toegelaten, terwijl 1 had afgewezen moeten worden. — Voor kennisgeving aangenomen.

7°, bericht van de heeren *G. van Bommel*, *J. H. L. Minderop* en *mr. H. C. Verniers van der Loeff*, dat zij zich de benoeming tot leden der commissie voor het burgerlijk Arbesteur laten welgevalen. — Voor kennisgeving aangenomen.

8°, missives van de heeren *H. T. Löhnis*, *A. F. van der Vliet* en *J. A. Scholten*, om te berichten dat zij de benoeming tot leden der Gezondheidscommissie aannemen. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

9°, eene memorie van de concessionarissen der wasch-, bad- en zwembadrijging aan den Schiedamschensingel. — Ter visie gelegd.

10°, van Burgemeester en Wethouders de mededeeling, dat de weegkraan aan boord van de stoomboot *Pijenoord* van Londen herwaarts is afgezonden en dus spoedig alhier zal aankomen. — Voor notificatie aangenomen.

En 11°, verschillende adressen van personen, die verzoeken in aanmerking te komen bij de benoeming van een bedienaar ter begrafenissen, welke betrekking door overlijden is komen te vaceren. — Werde bepaald dat deze adressen en de verdere te dezer zake inkomende door Burgemeester en Wethouders zullen worden verzameld en later gelijktijdig aan den Raad worden ingediend.

Alnu waren aan de orde de verdere beraadslagingen over de concept-verordening op het gebruik der havens en wateren. De artt. 57—66 werden achtereenvolgens na kortere of langere discussie goedgekeurd, nadat sommige nog eenige wijziging hadden ondergaan, waarmede deze geheele ontwerp-verordening was afgehandeld.

Daarop waren aan de orde de beraadslagingen over de concept-verordening voor de zeevaartkundige school.

Alvorens deze discussien werden aangevangen verzocht de Voorzitter, ook in geval de ontwerp-verordening niet werd afgehandeld, magtiging voor de commissie over die school, om den cursus te openen, welke magtiging bij acclamatie werd verleend.

De heer *Eickma* opende daarop de algemeene beschouwingen over het ontwerp met op de noodzakelijkheid te wijzen om het traktement van den lector der school te verhoogen en die verhooging bij de algemeen erkende kunde van dien lector niet van den meerderen of minderen bloei dier school te doen afhangen, gelijk in de memorie van toelichting werd gezegd, zullende hij bij de behandeling der begrooiting nader op dit punt terugkomen.

De heer van *Rijckevorsel* kon hiermede niet instemmen, maar meende veel eer dat de meerdere verdienste met den bloei der school hand aan hand moest gaan, te meer daar hij voor eene opheffing der school zou wezen in geval de thans aangewende poging tot uitbreiding der school weder niet baatte, ofschoon zulks hem ook om den zeer verdienstelijken lector leed zou doen.

Dewijl het beursuur daar was, werd de verdere behandeling dezer zaak tot eene volgende vergadering uitgesteld.

De Voorzitter herinnerde nog, dat in de zitting van heden over acht dagen zou moeten worden overgegaan tot de benoeming der vaste commissien.

De zitting werd daarop gesloten.

— Gisteren werd, in een der lokalen boven het Boterhuis de algemeene vergadering van de leden der Rotterdamse afdeling der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst gehouden. Uit het verslag, door den secretaris uitgebragt, bleek, dat het getal gewone leden onveranderd en dat der leden kunstenaars zeer toegenomen was; het getal leerlingen der muziekschool bedroeg thans 233, als 73 jongens en 160 meisjes. De rekening van den penningmeester werd vervolgens nagezien en goedgekeurd; de aftredende leden des bestuurs, de heeren *C. G. Schutze van Houten* en *J. R. Smals*, zijn herkozen.

De *Amersfoortsche Courant* is door haren uitgever-redacteur, den heer *L. Zegers van Eckens*, aan onzen stadgenoot den heer *A. H. van Cleeff* overgedaan. De heer van *Cleeff*, welke zich te Amersfoort vestigt, zal deze Courant met primo october e. k. als uitgever-redacteur aanvaarden.

— Wij vernemen dat de gunstig bekende tooneelspeler, de heer *Eduard Bamberg*, het verzoek van den eigenaar van het onlangs voor concerten en tooneelvoorstellingen smaakvol ingerigt gebouw in de Eerste Lombardstraat, en van vele kunstminnaren heeft ingewilligd, om alhier als directeur van een Volkshouwbilg op te treden, zoo als die welke te Amsterdam bestaan, en waar men, voor 75 cents entree in goede consumptie, zedelijke tooneelstukken zal zien vertoonen en in eene blijggestige stemming gebracht worden. Zoolw de eigenaar als de genoemde directeur beloven kosten noch moeite te zullen sparen, om door strikte goede orde in het lokaal, een wel bezet orcheest, fraaie decoratien, exquisite costumes, een goed koor en ensemble, in alle opzichten aan het voorgestelde doel te beantwoorden, terwijl de op te voeren vaudevilles zoodanig zullen worden uitgezocht dat geene zedekwetsende uitdrukkingen het oor beleedigen, zoodat ieder huisvader in de gelegenheid gesteld zal zijn nu en dan met de zijnen, op schuldelooze wijze, een aangename avond door te brengen.

Men meldt ons uit Delft:

Het laat zich aanzien dat de tentoonstelling van Landbouw, die in de volgende week door de Hollandsche Maatschappij alhier zal worden gehouden, zeer belangrijk en op zeer groote schaal zal zijn. De daartoe door het plaatselijk bestuur aan die maatschappij afgestane lokalen worden, onder opzigt van den secretaris der maatschappij, door den verdienstelijken *Jonkers* smaakvol ingerigt en met vlaggen en banieren opgesierd. Van alle zijden, niet alleen uit Zuid- en Noordholland, maar ook uit andere gewesten des Rijks, worden nu reeds voortbrengselen in menigte naar hier aangebragt om ten toon gesteld te worden. Het is te verwachten, dat er te Delft eene keur van vee en voortbrengselen van zuivelbereiding zal worden bijeengebragt als nog op geene der vorige tentoonstellingen te vinden is geweest, den minste te oordeelen naar de lijsten die daarvan worden gedrukt. Zoo het weder gunstig voor deze landbouwfeesten is, zal gedurende die dagen onze stad veel genoeg aan de bezoekers der tentoonstelling opleveren, niet alleen voor landbouwers en veehouders, maar ook voor de beoefenaren van andere takken van nijverheid, want neven aan het lokaal der landbouw-tentoonstelling bevindt zich in de lokalen der Akademie eene tentoonstelling van het Departement der Maatschappij van Nijverheid uit onze stad en de omstreken, die waarlijk, volgens de daarvan tot ons gekomen berichten, belangrijk genoemd mag worden en van de nijverheid onzer stadgenooten de ondubbelzinnigste blijken geeft. Behalve de feesten, waarvan het programma bij bijlatten reeds voorlang is bekend gemaakt, vernemen wij dat er voor de leden der maatschappij die met hunne vrouwen en dochters de tentoonstelling komen bezoeken gelegenheid zal zijn om zich aan een gezamenlijk middagmaal te vereenigen op donderdag den 25 dezer, ten 4 ure, in het logement de Prins, aan de Oostpoort. Zijn wij wel onderrigt, dan zullen zij die daarvan wenschen gebruik te maken uiterlijk voor donderdag morgen ten 11 ure ter verkrijging van toegangskaarten zich moeten aanmelden bij den secretaris der maatschappij, aan het lokaal der tentoonstelling. Het is te hopen dat van deze gelegenheid ruijschoots gebruik zal gemaakt worden en men deze gelegenheid niet zal laten voorbijgaan om zich met zijn gezelschap der schoone sekse genoegelijk aan den disch te vereenigen.

Tot lid van den Gemeenteraad te Schiedam is verkozen de heer A. T. Schade van Westrum met 171 stemmen, terwijl de heer J. H. van Gent 122 stemmen op zich had vereenigd.

Heden is te Vlaardingen, met het beste gevolg te water gelaten het aldaar op de werf *Dammes-Erve*, toebehoorende aan de heeren S. van Gijn & Zoon, gebouwd barkschip *Ida Maria de Raath*, groot 170 gemeten lasten voor rekening van de heeren *Warmelo & van der Drift*, aldaar, zullende gevoerd worden door kapitein J. de Boer.

Tot predikant bij de Remonstrantsch Gereformeerde gemeente te Moordrecht is beroepen de heer H. C. Rogge, kandidaat bij de Remonstrantsche broederschap.

Heden zijn aan de Leydsche Hoogeschool tot doctoren in de geneeskunde bevorderd de heeren J. Mulder, van Zwandijk, en B. van der Elst, van Dordrecht, beiden na verdediging van eene Akademische proeve, de eerstgenoemde „eene bijdrage tot de Leucaemie” en laatstgenoemde „eene bijdrage tot de kennis van den phosphorus als geneesmiddel en vergift.”

Op de voormalige stadsstratenmakerswerf te Amsterdam werd gisteren de eerste steen gelegd voor de meel- en broodfabriek, tot wier oprigting zich aldaar, onder de bescherming der Vereeniging voor Volksvlijt, eene maatschappij gevormd heeft. Nadat de architect, de heer J. H. Leiman, de aanwezige commissarissen en belangstellenden welkom had geheeten, legde de jongheer Emanuel Oroblo de Castro den eersten steen, waarna de heer mr. J. A. van Eyk, het woord opvattende, de hoop uitdrukte, dat de eerste broodfabriek tot eene model inrigting moge strekken voor het verkrijgen van meel en brood, zoo deugdzaam en voortreffelijk als de vorderingen der wetenschap die in staat zijn te leveren.

Ds. D. Niessen te Zoutelande heeft het beroep naar Molenaarsgraaf aangenomen.

Eergisteren heeft de inhuldiging van de nieuwe korenbeurs en de opening der tentoonstelling van landbouw te Hertogenbosch plaats gehad. Op het aangekondigde uur kwamen heeren Burgemeester en Wethouders, door een aantal leden van den Raad vergezeld, van het stadhuis naar het gebouw, en vereenigden zich aldaar de waarnemende Commissaris des Konings der provincie Noordbrabant met heeren leden der Gedeputeerde Staten en den griffier der Staten enz., benevens de overige genoodigde autoriteiten. Heeren Burgemeester en Wethouders werden aan den ingang van het gebouw ontvangen door heeren commissarissen van de korenbeurs, onder het spelen der muziek van de dienstdoende schutterij, en naar de bovenzaal geleid, alwaar zij ontvangen werden door de commissie tot regeling der tentoonstelling. De heer burgemeester *Fermeulen* hield daarna eene aanspraak tot inhuldiging van de korenbeurs. Nadat nog de voorzitter der commissie van de korenbeurs, de heer J. van Andel HZ., en de voorzitter der afdeeling 's Hertogenbosch van de Noordbrabantsche maatschappij ter bevordering van Nijverheid, de heer wethouder *Luycks*, het woord gevoerd hadden, noodigde eerstgenoemde de aanzienlijke genoodigden uit, om onder hun geleide de tentoonstelling te bezichtigen, waaraan men de meeste belangstelling voldaan werd. Te gelijker tijd werd de tentoonstelling voor de belanghebbenden toegankelijk gesteld en aldaar met een druk bezoek vereerd. De korenbeurs zal voor den handel op donderdag den 25 dezer geopend worden.

Eergisteren heeft het Provinciaal Geregtshof van Noordbrabant uitspraak gedaan in de zaak van de gebroeders van Liempt, als beschuldigd, behalve van twee andere gequalificeerde diefstallen, van diefstal met inbraak bij den landbouwer van der Steen; terwijl een hunner reeds tot eene correctionele gevangenisstraf van langer dan een jaar veroordeeld was. Nadat in deze zaak 13 getuigen gehoord waren, eische het Openbaar Ministerie, waargenomen door den heer advocaat-generaal mr. J. B. baron van Hugenpoth tot den Berenlaeuwer, tegen beide de straffe des doods, uit te voeren binnen 's Hertogenbosch. De heer mr. C. B. van Hanswijk trad als verdediger der beschuldigten op, en betoogde: 1º, dat de

schuldpligtigheid der gebroeders van Liempt aan de hunc laste gelede feiten niet wertig was bewezen, op dien grond tot vrijpraak concludeerde, en 2º, voor het geval, dat het Hof het bewijs mogt aannemen, dat de beschuldigten nimmer als daders, maar hoogstens als medepligtigen, door het helen van het gestolen goed, konden veroordeeld worden, en concludeerde derhalve subsidiair tot toepassing van artt. 62 en 63 strafregt. Het Hof heeft uitspraak gedaan, en zich vereenigende met de verdediging ten subsidiaire, de beschuldigten schuldig verklaard aan medepligtigheid aan voorschreven misdaden, en hen, met toepassing van art. 11 der wet van 29 juni 1854, respectievelijk veroordeeld tot 20 en 15 jaren ruchtuisstraf.

LI maandag en dinsdag hebben op nieuw proefritten over de brug en de geheele lijn van den spoorweg van Maastricht naar Hasselt plaats gehad, in tegenwoordigheid van den heer hoofdingenieur van der Kun. Het traject van Maastricht naar Hasselt is den eersten dag in 54 en den tweeden in 45 minuten geschied. De opening van deze lijn is door de vereenigde directien van de Aken-Maastrichter-Hasseltschen spoorweg, die eergisteren te Maastricht vergaderd waren, op woensdag 1 oktober bepaald.

Uit Vledder in Drenthe wordt gemeld dat het II. maandag nacht in die en in de naburige gemeenten gevoren heeft, ten gevolge waarvan de bloem der veenboekweit verdoofd is.

De waterhoogte te Arnhem was den 17 dezer 1,41 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 17 dezer 7 voet 1 duim Keulsch peil (7 voet Rijnlandsch).

Door Zr. Ms. Consul Generaal te Bergen, in Noorwegen, wordt onder dagteekening van den 6 dezer berigt, dat gedurende den laatsten tijd de rondvisch, Hollandsche sortering, zeer gezocht was, en bleef de vraag aanhouden, dan zouden de prijzen van dit artikel nog rijzen. In de traanprijzen was geene verandering gekomen.

Voorloopig verslag omtrent den staat der voortbrengselen van landbouw over 1856, in de provincie Gelderland.

De opbrengst van de tarwe was gewenscht, althans ver boven het middelmatige. Ook over die van de rogge heeft men zich te verblijden, daar de hoedanigheid deugdelijk is en men veel stroo kreeg. De gerst leverde een vrij goed beschot op. Op hoog gelegen landerijen was de haver goed; over het algemeen op de laag gelegene minder. Door hitte en droogte op het tijdstip dat het zaad zich ontwikkelt, heeft de boekweit geleden en bij het afmaaijen werkte de vochtigheid ongunstig. Overigens loopen de opgaven uiteen. Het koolzaad bleef beneden het middelmatige, daar het aan brand en roest leed; de korrel was wel olierijk maar fijn. De paarden- en duivenboonen waren niet meer dan redelijk; de witte en bruine boonen slechts middelmatig, doch de erwten vrij goed. Van de aardappelen zijn de berigten gunstiger. De bekende ziekte heeft weinig, ten minste in vergelijking met vroeger bijna geen nadeel veroorzaakt. Zij worden gerooid groot van stuk en blijven goed van smaak, even als in de zijden vóór het bestaan der ziekte. De graslanden waren zeer middelmatig. Op vele plaatsen leden zij door het zomerwater. Buitendijks verdróok veel. Over het algemeen heeft onder het vee weinig gras gestaan, waarbij dan nog de keverworm kwam. Het hooiland bragt redelijk op, ten minste niet naar verhouding tot de buitensporige prijzen. Over de klaver en wortelgewassen valt niet te roemen. De gezondheidstoestand van het vee is uitermate goed. De prijs zeer hoog, vooral van fok- en vet vee. Trekt men de berigten te zamen dan wordt, de boomvruchten niet medegerekend die bijzonder zeldzaam zijn, eene zeer voldoende uitkomst verkregen en bestaat er alle reden om zich ten deze te verheugen; de landbouw is vooruitgaande, daar goede oogsten met hooge prijzen gepaard gingen. Het vooruitzigt voor den mindere is beter dan in vorige jaren, daar toch de tegenwoordige prijzen geen stand zullen kunnen houden. Voor zoo ver men heeft kunnen nagaan staat de oogst in de naburige grensgemeenten gelijk met die in Gelderland.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 18 September.

OVERLEDEN: J. de Roo, z., 3 m. - J. E. H. van Ditmar, z., 1 j. - L. van Straaten, z., 1 j. - T. M. M. Petersen, d., 8 d. BEVALLEN: J. Dijkshoorn, geb. van de Pol, s. - C. P. Goudswaard, geb. Siasse, d. - C. J. Janse, geb. Gal, z. - C. J. Bureksen, geb. Liefmans, d. - A. Terlorgen, geb. Kleyweg, z. - K. van der Zwaan, geb. de Blank, s. - C. Stoik, geb. Doeleman, z. - E. Scheffer, geb. Knoopf, d. - E. Riederhof, geb. Jongeneel, s. - A. K. Drijver, geb. Hazelhört, z. - E. S. Witstijn, geb. Nyburg, z.

Geboortingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 17 sept. Nog vertrokken Concordia (st.) naar Londen. HELLEVOETSLUIS 18 sept. Gisteren avond arriveerde Australia, Hodgson, van Newcastle. Heden morgen arriveerden Chevy Chase (st.) van Newcastle; Caras (st.) en City of Bologna (st.), beiden van Londen; Volant, Whiting, van Brouwershaven; Catharina en Geertruida, Knaut, van Triest; de Maas (st.) van Bristol, en Nairnshire, Johnston, van Berwick. Vertrokken Prins van Oranje (st.) n. Duinkerken; Gannet (st.) n. Liverpool, en Delft, L. van Geelkerken, n. Brouwershaven (per Brouwershaven); de W. N. W. BRILLE 18 sept. Binnengekomen Moselle (st.) van Londen; de wind N. W. MAASSLUIS 18 september. Vertrokken Three Brothers, W. Hopkins, naar Rochester; de wind N. W. BROUWERSHAVEN 18 sept. Binnengekomen Stad Dordrecht (st.) van Londen; de wind N. W. ZIERIKZEE 15 sept. Gearriveerd de Burger, P. J. Bartelse, van Newcastle voor deze stad. TEXEL 17 sept. (W.) Nog gearriveerd Nautilus, Wroe, van Cardiff; Audacious, Thompson, v. Yarmouth; Magnet (st.) v. Londen; Niessina, Gruppelaar, v. Newcastle; Ann Proud, Purdy, v. Sunderland; Thetis, Poolman; en Johanna Bartha, Fenenga, beiden van Archangel, en Sooskummenen, Jacobsen, van Frederikshamn. Vertrokken Diana (st.) naar Londen. VLIE 16 sept. (N. W.) Gearriveerd gisteren Harlingen (st.) en Lord John Russell (st.), beiden v. Londen; Baudina, Munneke, van Newcastle; Eendragt, de Boer, van Umea; Enigheden, Christensen, en Frits & Betsy, Stult, beiden van Noorwegen; heden eene stoomboot, de naam onbekend. Vertrokken gisteren Anje, Schaafsma, n. Fernambuck; John Johnston, Petrasson, n. Newcastle; Ellen, Haaleton, n. Sunderland; Tyes Gebroeders, de Boer, n. Schotland;

Margrietha Antina, Jager, en Willem Cornelis, Konter, beiden n. St. Petersburg; Johanna, Heeren, naar Riga; Preciosa, Apeness, Moïna Margretha, Larsen, Rebecca, Johansen, Bolus, Thoresen, en Catharina Visser, Duif, alle vijf naar Noorwegen; Reusina, Kramer, en Amsterdam (st.), beiden n. Hamburg; Juliana Louisa, Sprik, Engelina Jacoba, de Groot, en Antje Witsenborg, Hangelbroek, alle drie op avonuur.

VLISSINGEN 16 september. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd Sara, Hansen, van St. Domingo; South Carolina, Stewart, van New-York; Paul Jones, Langhturichs, en Industria, Schiaffino, beiden van Taganrog.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te ADELAIDE In juni Sumatra, Grivel, en Estorpe, Kuipers, beiden van Hong Kong. Te BORDEAUX 16 sept. Anna Agatha, Klinging, van Rotterdam.

Op de ELVE 16 sept. Argo, Gründahl, v. Rotterdam, Amsterdam (st.), Wigman, en Willem, Kröger, beiden van Amsterdam. Te BREMERHAVEN 14 sept. Johanna Wilhelmina, Klockgeest, van Amst. Te PILLAU 13 september Auguste Louise (st.), Lee, van Amst. Te KROONSTAD 9 sept. Harmonia, Kramer, van Amst., en Clipper Galfoot, Hazewinkel, van Londen; 10 duo Catharina Cornelia, de Jong, en Margaretha Gezina, Stult, beiden v. Amst. Te NORRKÖPING vóór 6 sept. Christina Christina, Tunelen, van Bremen. Te GOTHENBURG 13 sept. Kroonprinses Louise (st.), Visser, van Stockholm, en Sophia, Gnódde, van Beemen. Te AARHUS 10 sept. Elisabeth, Bos, van Kiel.

Vertrokken:

Van MATANZAS 21 aug. Camoleon, Ruijg, naar Falmouth. Van LAGUAYRA 17 aug. Zwijger, Witkop, naar Porto Cabello. Van FLENSBURG 9 sept. Hermina, Kroon, naar Dantzig. Van KIEL 15 sept. Janina, Blaak, naar Amst. Van WARNEMÜNDE 15 september Rosina; Kára, naar Riga. Van DANTZIG 13 sept. Regina Hillschina, Scholens, en Kooger Polder, Brouwer, beiden naar Zwolle; 12 duo Mathilde, Lübeck, naar Amst. Van MEMEL 12 sept. Cornelia Jacoba, van der Meer, n. Amsterdam; 13 duo Griseffe, Ebes, n. Harlingen. Van KROONSTAD 10 sept. Sophia, Hansen, naar Chatham, Maria Lauronia, Kiefting, n. Antwerpen. Gebroeders Fokkes, Fokkes, en Johanna Marchina, Konink, beiden n. Amsterdam, Industria, Puister, n. Amst. of de Maas. Augustina, Douwes, en Sieka, de Groot, beiden naar Rotterdam, Jonge Tineke, Swiers, n. Kopenhagen, Cornelia, Nieboer, naar Lubeck, en Gezina, Kramer, naar Stettin. Van STOCKHOLM (uitgeklaard) 8 september Janje Naampinga, Melhuizen, naar Rusland. Van KOPENHAGEN 12 sept. Heideburga Regina, Peckeler, 13 duo de Leeuw, de Ridder, en Margaretha, Staal, alle drie naar de Oostzee.

ELSENEUR 15 sept. Heden in de Sond gearriveerd de Nederl. schepen Elisabeth Lollins, kapit. Carst; Aukjen, Teenstul; Alberdina Edana, Naarje; Hendrika Ellida, Onburg; Geertruida Wilhelmina, Priebco; Hillechina Catharina; Mooi; Eendragt, Goosna, Johanna Gezina, van der Veen; Diana Immachina, de Jongh; Anora, Brouwer; Drie Gebroeders Slechts, Kamminga; Tjatska, Druwea; Zwaantje Hendrika, de Boer; Cornelia Catharina, Hagedoorn, en Anne Margaretha Adriana, Stenger (alleen naar hunge respectieve bestemmingen uitgeklaard).

HOLTENAU gepasseerd: 12 sept. Kooger Polder, Brouwer, van Dantzig naar Amst.; 13 sept. Eendragt, de Boer, van Riga naar Antwerpen, en Karina, Waterborg, v. Dantzig n. Amsterdam; 14 sept. Geordina Geertuida, Schaap, Vereeniging, van Reen, en Willemine Klasina, de Jonge, alle drie naar Amsterdam, Metiskina, Harkema, naar Antwerpen, en Drie Geuzters, Mandema, naar Groningen, alle vijf van Dantzig. De schepen van Dantzig zijn allen met tarwe beladen.

RENSBURG gepasseerd: 11 sept. Hermannia Gezina, de Graaf, v. Stettin n. Emden, en Hoffnung, Alberts, v. Kiel n. Amsterdam; 13 sept. Lucia, Visser, en Petronella, Brouwer, beiden v. Dantzig n. Amsterdam; Jacoba Gezina, Schuur, en Alberdina, Lever, beiden v. Zwolle n. Kopenhagen; Tyes Geuzters, Druwea, v. Groningen n. Memel, en Janina, de Jonge, v. Grimsby n. Cappel; 14 sept. Gezina, Bartels, en Janina Petronella, de Boer, beiden v. Dantzig naar Amst.; Annechina, Oostra, van Grimsby naar Cappel, en Christina Wobbelina, van der Werp, van Stettin naar Groningen; 15 sept. Geertuida, Bontekoe, van Pahhude naar de Oostzee.

Engeland.

Van NEWPORT vertrokken 15 sept. Koning Willem de Tweede, L. R. Gleen, naar Hong Kong. Van CARDIFF 15 sept. Compact Goede Trouw, W. P. de Vries, naar Lissabon, en Wassenaar, A. Hofstee, naar Manila.

Van LONDEN uitgeklaard 16 sept. Zephyr, Visser, n. Rotterdam; Te GRAVESEND gearriveerd 16 Hoop, Fokkema, van Workum. Te HULL 15 Minx, Kidd; te STOCKTON 13 Weldaad, Folders; te HARTLEPOOL 15 Brigand, Barber, en Columbus, Witt, alle vier van Rotterdam. Te SUNDERLAND 15 John & Ann, Bruce, en Matthew & Ann, Marshall, beiden van Schiedam, Harmony, Lord, van het Nieuwe Diep, Robert & Ann, Speed, en William Packat, Hornsby, beiden v. Rotterdam. Te SHIELDS 15 Margaret, Williams, van Zierikzee, Rambler, Muir, van Schiedam, Froukje, van der Wal, van Londen; Harmonis, Cloak, Johann Jacoby, Saugon, en John & Isabella, M'Dearnid, alle drie van Rotterdam. Te MONTROSE 14 Margaretha Gezina, de Groot, en te ABERDEEN 14 Cornelia, Vos, beiden van Riga. Te CORK 13 Verwisseling, Boer, van Galatz. Van BRISTOL vertrokken 15 Antina, Westers, naar Nerva. Van SWANSEA 15 Schouwen, Huga, naar Genua.

Te HOLYHEAD binnengekomen 16 sept. Fame, Doughton, van Troon naar Dordrecht.

FALMOUTH 16 sept. Gearriveerd Louisa Roslofsvins, Struik, van Smyrna; Helena Maria, Hltman, van Taganrog, en Zerg en Pijt, Mulder, van Galatz, alle drie om order.

Het schip Patriot, kapit. Willia, van Swansea naar Rotterdam, te PLYMOUTH binnen, heeft den 14 sept. de reis voortgezet.

Het Ned. schip Hendrika Magrietha, kapit. Glim, van Londen naar St. Sebastiaan, was den 16 sept. op de hoogte van TORBAY.

Het schip Maasstroem, kapit. Mellem, van Newcastle naar Hong Kong, was den 16 sept. op de hoogte van BEVEZIER.

DEAL gepasseerd 16 september Joanna, Meuklijk, van Newcastle naar Cadix.

Gepaald:

Den 23 juli, op 4 gr. NB. en 24 gr. WL., Goeds Verwachting, J. Boyson, van Amsterdam naar Batavia. Den 9 augustus, op 13 gr. NB. en 25 gr. WL., de Nederl. brik Produca, van Rotterdam naar Batavia. [Vermoedelijk de Prinses Amelle, kapit. W. Groeneveld.]

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, VWhampoa, H. Kramer. - 7255 b. Rijst, 50 k. Gom Damar, 32 pakk. Java Kaneel en 1545 boss. Bindrotting, VV. Bunge en Co.; 21 k. Indigo, Hoffman & Dorrepaal; 60 p. Gutta Percha, H. van Rijckevorsel; 204 k. Thee, NEM.; 16 k. Indigo, J. C. Brandt en Zonen, en 5 k. dito, Boisveain & Kooy, beiden te Amsterdam; 25 b. Rampc Hennep en 57 k. Indigo, Order. PASOEROEAN en SOERABAJA, Cortgene, R. J. Rijken. - 1403 b. Kofji, 1767 krans. Suiker en 269 stuks Runderhuiden, NHM. NEW-YORK, Handy King, J. H. Starkey. - 400 vaatj. Harst, 100 vaatj. Terpentijnolie, 13 vaatj. Potasch, 10 vaatj. Parelach en 11 vaatj. Koopm. Oudshoorn en van der Held; 100 vaatj. Potasch, 50 vaatj. Terpentijnolie en 28 z. Divi Divi, C. Hermann en Co.; 100 vaatj. Terpentijnolie en 10 v. Schors, Ph. van Ommeren; 100 vaatj. Terpentijnolie en 1 v. Olie, S. A. le Vio en Co.; 464 bl. Cederhout, Gebr. Nottelbohm; 126 k. Gutta Percha Goederen, VV. Schöffer en Co.; 75 vaatj. Terpentijnolie, A. T. Sölling en Co.; 75 vaatj. dito, D. H. en VV. Pompe; 60 vaatj. dito, C. L. Roehling en Co.; 50 vaatj. dito, B. A. Mispelblom en Co.; 50 vaatj. dito, L. Mayer en Co.; 60 vaatj. Potasch, Gebr. Koif; 29 k. Tabak,

